

Reflecții muzical-poetice asupra feminității în artă

(Loredana Baltazar – 7 aprilie 2020)

La răscruce de timpuri, rememorând nostalgic valențele unui trecut stabil în fața incertitudinii unui viitor himeric, recitalul de muzică și poezie românească programat să se desfășoare, sub auspiciile Muzeului Național „George Enescu”, în Aula Palatului Cantacuzino, a pus, temporar, punct evenimentelor artistice găzduite de această instituție, în luna martie. Parcă simbolică, dedicația acestui recital – care a marcat împlinirea a o sută de ani de la înființarea Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România, propunând spre ascultare,

de 8 martie, pagini de substanță din creația unor personalități feminine ale culturii românești – ne va amprenta memoria, cel puțin până când viața cotidiană se va reintersecta cu fenomenul artistic în ambianța, **de neînlocuit**, a sălii de concert. Ne vom aminti, cu siguranță, și de „actorii principali” ai acestei reprezentări interartistice: componenții **Atelierului de muzică contemporană ARCHAËUS** și actrița-poetă **Lidia Lazu**, prin intermediul cărora o obișnuită dimineață de duminică a fost înveșmântată cu surprinzătoare virtuți spectaculare!

Sub titulatura **Componistica feminină românească** – titlatură familiară „archaeilor” încă de când compozitorul și fondatorul ansamblului **ARCHAËUS**, Liviu Dănceanu, a înmănunchiat, pentru prima dată, opusuri din creația feminină autohtonă pentru a le oferi publicului cu acest prilej aniversar primăvărat – pianista Rodica Dănceanu, violoncelista Anca Vartolomei, oboista Ana Radu, clarinetistul Ion Nedelciu, fagotistul Șerban Novac, violonistul Marius Lăcraru și percuționistul Vlad Polgar, alături de invitații lor – flautista Constanța Cazacu și trombonistul Tibi Cenușer – au selectat un calup repertorial echilibrat ca dimensiune, ce urma să se juxtapună cu un puzzle liric alcătuit cu rafinament electiv de către Lidia Lazu. Inspirată alegere, căci actrița și-a dozat minuțios aparițiile, configurând un traseu impregnat de emoția unor trăiri fulgurante; pe parcursul poemelor semnate de Magda Cârneci (*Sonet II, Viața mică*), Simona Popescu (*Imi amintesc*), Angela Marinescu (*Trupul tău, Zeul meu, Rana*), Ruxandra Cesereanu (*Real Woman I, Real Woman II*) și a celor sub semnătură proprie, intonația flexibilă, vocalizarea particulară a textului poetic, râsul și mișcarea scenică a Lidiei Lazu au schițat, cu o candoare dezarmantă, acel univers cu totul special al grației efemere, detectabil la granița dintre trecut, prezent și un viitor ipotetic.

Legătura dintre piesele muzicale s-a realizat firesc, prin acea senzualitate subtilă specific feminină decelabilă, de altfel, și în filonul structural al creațiilor Feliciei Donceanu (*Trio* pentru oboi, clarinet și fagot), Corneliei Tăutu (septetul *Palingenesia*), a lui Carmen Petra-Basacopol (*Măiastra* pentru ansamblu instrumental), a lui Myriam Marbé (*Bocet – Șoapte – Strigăt* pentru clarinet și violă) sau a Maiei Ciobanu (*Tăcere cu variațiuni* pentru ansamblu instrumental). Reverența în fața feminității a luat forme diverse, încadrabile fie în

tipare neoclasice predominant consonante, fie atonale, narând dinamic ori preponderent liric detaliile discursurilor sonore. Nu puteau lipsi, evident, reperele arhetipale, asimetria ritmică, expresivitatea telurică sau cea melancolic-meditativă, toate aceste atribute alcătuind imaginea unui caleidoscop creator infinit nuanțat.

Oglindă metaforică a cotidianului sensibil, întregul flux muzical-poetic a avut aspectul unui gest dramaturgic unitar, cu o forță de sugestie gradual modelată prin rostirea fiecărui vers, prin interpretarea fiecărei fraze melodice; iar ultimul „act” al scenariului sonor – un tribut simptomatic adus regăsirii de sine prin intermediul „variațiunilor” pe tema Tăcerii – s-a dovedit a fi corolarul, atunci nebănuț, al transformărilor de moment din propria noastră viață. Cu atât mai mult și datorită acestor clipe de grație artistică, bucuria reîntâlnirii „pe viu” cu actul interpretativ va fi de neegalat! Cât mai curând, sperăm...